

Nabasi

Nabasi safita 1:1–6:21 fu izege Mosisi fu Uruo Saenae ijia e Isureroko boeje ijiebuo ive ije fu buki ijia isoema ijene kuae. Ro kuke bu akae ije e Rivaeti bu nuvedufuo ijakiro akae gue ije bu izege e ifejia ga bu maturaedufuo ijene kuae.

*****

Godi izege fu e Isureroko ije daro miamo ijene

6 ²²⁻²³ Areme E Ireobo fu Mosisi kuarana kuae, Va Eronikiro farirafa fuone ije kuariaga bu e Isureroko ijiebuo baname mukore igene isoene. Ro baname bu isoedufuo ije bu igege isoe,

²⁴ No baname isoega E Ireobo fu maza boeje ja daro miakinu ro ja samuagiake. ²⁵ Ro fure maza boeje jone oefiane abena ja ni veradianoekinu ifejiake. ²⁶ Ro kuke no baname isoega E Ireobo fu mumaza ja oemarejiana ifejia ga ja dazena mukoreigia kafae karinoike. ²⁷ Ro Eronikiro farirafa fuone ije bu e Isureroko ijiebuo ive none ijia kiena baname buefuo isoekuva nare kono bu daro miakinuro ifejiake.

*****

Safita 7:1–9:14 bu izege e Isureroko bu buone oemarevo ijia ire buone maeje gue bu karina Are Muvuaka Akae guove ijia naga e Rivaeti bu kena are guove ijia imevo ijene kuae. Ro bu kuke izege e Rivaeti ije bu Are Muvuaka Akae ijia imedufuo ijene kena baname isoejiana daro vajiaeva ijene kuae. Ro kuke izege e Isureroko bu Uruo Saenae ijia Iro Fasova ije ina oemareva ijene kuae.

*****

E Isureroko bu izege Godi fu kuariamo ije fiekinu ro kenoeva ijene

9 ¹⁵⁻¹⁶ Ro maza ije e Isureroko bu Godido Are Akae ije sa furikoga amite ijare arina Are ado ijia okurae. Ro maza boeje amite fu mugue arina Are ado ijia namo ije fuka miane igege naeno. ¹⁷ Ro kuke maza ije amite ije fu Are ado ije arena uri kafe vakone e Isureroko bu Are

ije faraena amite ije nuve vako. Ro amite ije fu vako ije fu arena ijia namone e Isureroko bu ijia are buone ijia sana karivo.¹⁸ E Ireobo fu vame ijiege e Isureroko ije kuariakoga bu ijia fiekinu kenoe. Ro fu vakuma bu karidufuo kiamone bu ijia kari ro fu vakiro kiamo ije bu vako. Ijadufuo maza ije amite fu arina Are Muvuaka Akae ado ijia namone bu uria ijia kari.¹⁹ Ro amite fu maza jiamado Are Muvuaka Akae ado ijia namo ije e Isureroko bu E Ireobo irinana bu vako baki ro bu ijia karivo.

²⁰ Ro maza bino amite ije fu maza sibaneke uria Are Muvuaka Akae ado ijia namo ije e Isureroko bu Godi irinana ijia kari. Ro fu vano kiamone bu vako. ²¹ Ro maza bino amite ije fu muge besu fu ijia na ro suoke fune bio vako. Ro fu bio are be vakone budua bu uri nuve vako. Ro maza gue amite fu muge ro maza ijia bio vakone e Isureroko buka uri sinuome abena uri nuve vako. ²² Ro maza bino amite fu juaevasia besu ro asame besu ro ba maza inokiro uria ijia namone bu uria ijia karivo. Amite ije fu ijia nama areme uri bio vakone e Isureroko budua uri ijia nuve vae. ²³ Ijadufuo e Isureroko ae sao ijia bu urana oenoekinu ro are bu sana karinoeva ije bu izegi E Ireobo fu Mosisi kuarako fu kuariamo bu ijia fiekinu renoe.

*****

Safita 10:1-32 fu izege e Isureroko agane boeje bu Uruo Saenae ijia are buone bu saeva ije faraena uri aesakae Godi fu miakono kiaema ijia vakuae vaeva ijene kuae.

*****

E Isureroko bu vakuae uriva ijene

10 ³³ Areme e Isureroko bu uruo akae Saenae ije arena bune maza inokubeke vame ijia vae. Ro maza ije bu vako ije E Ireobo ijadufuo Mavua Akae ije fu ude vako e Isureroko bu izia karidufuo fu ije nijasiamo.³⁴ Ro maza besubesu ije bu vaeva ije E Ireobo ijadufuo amite ijare afisaejiakoga bu vae. ³⁵ Ijadufuo maza ije bu mavua akae ije abena vakuvejo ije Mosisi fu baname igene isoemo,

E Ireobo ni urina e ani one ije kame giegisa uniaga bu subi vane.
³⁶ Ro maza ije bu mavua akae ije nija kario ije Mosisi fu baname isoena kua,

E Ireobo ni una ro e agane one Isureroko ije ka ma uruvana ijena finoene.

E Ireobo fu miane ijia e Isureroko isekafiama ijene

11 ¹⁻² Ro e Isureroko boeje buneka zinuevena uri irufuo binobino bu abevo ijadufuo ziena kuaenoejoga E Ireobo fu ije fie. Ijadufuo fuka ma ireobo defaruimoga fu miane kuamoga fu bu kariva uve ijia ari. Fu ijia arina uri are ikene akaegue naenoga e boeje bu urina Mosisi uruke

igia vijena kume, Ro no ifejuomono kumei. Bu ijiege kumejoga Mosisi fu uri Godi baname isoemoga miane fu ijia vafae.³ Ijadufuo are ije e bu kua Taberano kuavo. Ijadufuo maeje E Ireobo ijadufuo miane ijare ije bu kariva ijia arina are ije naema ijadufuo bu ijiege kuae.

E Ireobo fu e Isureroko ije fanuve vajiaema ijene

⁴Ro e ae binoko ije bu e Isureroko ijena vako ije bu urina izege ire maeje bu Ijifiti ijia karina ivo ije vierafena buka naebe oemarei. Ijadufuo bu ijene kuaenoekoga e Isureroko budua buka naebe oemareva ijadufuo bu uri kuae, Noka ireobo fanuve ikuae vierafevano kuae.⁵ Bu ijiege kuaekinu kuae, No Ijifiti ijia kariva ije kijume ije nome karina ivo. Ro kuke noka tanabaekina marubae ro onioni ro ire maeje gue ijene ivo.⁶ Rove iviama no ijiege revo baki noka naenitua burete mena ijiaru ivo ijadufuo no vierafe ire ije no ivo ije noka ijaredufuo.

⁷Ro ire burete mena ije fu ifo ijadufuo sunine isesina abaeki igeki.⁸ Ijadufuo e Isureroko bu ire ije sakae ado ijia arivo ije karina va mune mutuga fu kuokuo reme. Areme e bune sukore ijia ifaejema areme bune kena burete baraeki ije amaeriavo. Ro burete baraeki ije bu ivo ije mariene fuone fu ine orivi ijadufuo safine ijiakuma ifaejevo ijieki.⁹ Ro burete mena ije bu arivo ije bu muge asame safine ijiakuma are ije bu karijo ijia arimo.

¹⁰ Areme Mosisi fu fieke e boeje agane besubesu bu are buone makave ijia irena niraevoga fu fie. Ro E Ireobo fu ije fiemo fuka ma ireobo defaruimoga Mosisi fu ije fiemo fuka ireobo oefiae.¹¹ Ijadufuo fu E Ireobo ije kuae, A irerefuo e Isureroko ijebuo irufui ije kame na vajieme? Ro na irere ije one isema reva ijadufuo a na kiega na e boeje samuagiakinu ro irufui buone ije abe ruove?¹² Nana asoe buone baki ro kuke buje bu anafa none baki. Ro a irerefuo na kiega na bara ije fu ame fudiadiamo igege na e ige kame ijiege fudiadiana are ije a asaerafa buone ije miakiro kiaema ijia vakiro ruove?¹³ Ro na e boeje ige bu uria fanufuo kuaekinu kievo fanu vajuo no ino kievo ije na izia kena vajiake?¹⁴ Ro kuke e ige buka e uruvana ro nana e besu ijadufuo naka naebe manido na bu samuagiakte. Ijadufuo maeje irufui buone buka ma uruvana.¹⁵ Ro iviama a na dabe ijiege kafieno ije nika kaniega na baronedufuo. Ro a na giega fu oemadakuma ni ifejiega ige na isejavaekinu ruovo ije na arenou kuae.

¹⁶ Areme E Ireobo fu Mosisi kuae, Ni e Isurerokobuo e mamekanu seveniti (70) ijiege e bu giana aguariavo ije kiaga bu urina aena Are Muvuaka Akae no afuivo makave ijia ireno kuae.¹⁷ Bu aena ijia irega na ari obiki vua kuae areme Kavene none ije na abe a nujaejaeva ije gue kena bu uniaejanane. Na ijiege rekina bu a ifejana e boeje ijebuo irufui ije a abemo ije dasumaga a naebe osukua una ijiege irufui abeke.

¹⁸ Ro ni e Isureroko boeje kiaga bu Godido nidua ijia ise buone visuna buone amaerenamikina E Ireobo fu isuome fanuve vajiaaga bu ine. Ro

ije bu fanufuo karina niraekinu kuae, No fanuve ikuva noka izege Ijifiti ijia no oemarekinu karinoeva ijiege karikono kuaevu ije E Ireobo fune fie. Ijadufuo iviama fu fanuve vajiaga ja ike. 19-20 Ro fanuve ja ikuva ije ja maza besu ro inokiro ro umui fague ro fura besu ijiaru ikuva baki. Ro jaka asame besu guove ijia ma uruvana ina vakuma janeka ziare ufena ijuoneke. Ijadufuo maeje E Ireobo fu jaena fino ije ja fu ijuonena fanufuo niraekinu kuaevu, No irerefuo Ijifiti are maeje arena ruaevano kuae.

21 Areme Mosisi fu urina E Ireobo ije kuae, Naka e ma uruvana sigisi aderedi tauseni (600,000) ijena igia manikoga a kie na asame besu ijadufuo guove ijia na fanuve vajakono kie. 22 Ro a vierafe fanu sifi ro fanu kau ije fube manido fu e boeje bu iga bu manike? Ro kuke kijume boeje do davare ijia oenoeko ije e ige bube iga bu manikono kuae?

23 Areme E Ireobo fu Mosisi kuae, A vierafe daro none ije fu naebe manido na ire ije na kuaeva ije reke? Ijadufuo iviama ni samuaga na ire na kuaeva ije re ro baga a gano kuae.

24 E Ireobo fu ijiege Mosisi kuaramoga Mosisi fune vua ije fu kuaraema ije va e Isureroko ije kuariae. Areme fune e Isurerokobuo e mamekanu seveniti (70) ije fu kema ije kaenamiana Are Muvuaka Akae irifo ijia irena ufuaenoe. 25 Areme E Ireobo fu amite uve ijia ari Mosisiki vua kuaema areme fu uri Kavene fuone ije fu Mosisi nujaejaema ije una e seveniti (70) ije saejiae. Areme bu uri maza aokube ijiaru e boeje Godido vua ije urukeigia darokuma vua kuariae.

26 Ro e mamekanu inokiro Eradadiro Medadi bu naebe Are Muvuaka Akae ije buina vae. Ro bu uria are buone ijia kariva ijia Godido Kavene fu arina nirokiamo bu ijia uri Godido vua ije dabe urukeigia darokuma kuae. 27 Bu ijiege revoga e nikaki be fu difurina va Mosisi kuae, E Eradadiro Medadi bu are nuvuone gafi Godido vua ije dabe urukeigia darokuma kuaevono kuae.

28 Areme Josua e Nanedo fari ije fu uria momokana ijia ruoma iviama igia fu Mosisiki fikinu ro ifejamo. Ijadufuo fu uri Mosisi kuae, E ireobo ni e inokiro gafe bu vua ije kuaevu ije kuriaeregaa bu arenou kuae.

29 Fu ijiege kuaramoga Mosisi fu una gue kuae, A vua ije a kuaemo a e gure bu i none na mevo ije abekuvejo a ijadufuo ziena kuaeme? Na vierafe E Ireobo ije fuka e fuone boeje Kavene fuone ije uniaejiakina buka uri Godido vua ije dabe darokuma kuaenoekiro naka ijE Ireobo vierafe. 30 Areme Mosisikiro e Isurerokobuo e mamekanu ije bune una are buone ijia vae.

31 Areme E Ireobo fune majaufi ije kuamoga fu davare ado ijia ufina ume kuero no kuavo ijene nijamoga ume ka ma uruvana bu kena e Isureroko are bu kariva ijia vae. Ro ume ije buka ma umera sakae ado ivuake ijia oena are bu kariva ijia ari. Ro ume gue bu sikene boeje guegue ije asina biona mumabo ijiakuma vae. 32 Ijadufuo e Isureroko

bu ve ijia zinuevena ume ijia kianako vakuma ve muna una ve irasema dabe maza ijiakuma vae. Ro e besubesu ume bu kaniaeva ije buka ma uruvana kukuma kaniae. Bu ume kame atana are buone ijia maza uviae. ³³Areme bune uri fanuve ije kena ikuvejo ijia E Ireobo fu giamo fuka defarui. Ijadufuo fu adame ka ma ise ije kuamo fu e boeje ijiebung romoga bu adame ije abena isejavaena oe. ³⁴Bu ijiege reva ijadufuo are ije bu abe ive ina kuae Kibiroti Atavano kuae. Ijadufuo maeje bu e ije bu Ijifiti ire ijadufuo uruvana ijafuneva ijene ijia mako rui. ³⁵Areme e Isureroko ije bune urina aesakae Azeroti ijia va areme ijia are sanama kari.

Miriamekiro Eroni bu Mosisido fuesina kuaeva ijene

12

¹⁻²Ijiege rena mazani ije bu are Azeroti kariva ijia Miriamekiro Eroni bune uri Mosisi bara Kusaetiko fu abema ijadufuo ziena fuesina kuae. Bu kuae, E Ireobo ije fu Mosisi fuosukua duvado fuone ijiaru e ije vua kuariamo baki. Ro kuke fu duvado nuvuone ijia e ije vua kuariamo. Bu ijiege kuaevoga E Ireobo fu vua ije fie. ³(Ro e Mosisi fu e boeje bu aesakae igia oenoeko ijiebung uve ijia fuje fuka e be kabuaekabuaekigia kenoeno.)

⁴Ijadufuo E Ireobo fuka migegireigia Mosisikiro Eroni ro Miriame ijene kiae, Ja e inokubeke ije usiaena ro Are Muvuaka Akae viene e bu afuivo ijia besu ireno kiae. ⁵⁻⁶Areme fune amite uve ijia arina Are Muvuaka Akae ijadufuo viene ijia mani areme Eronikiro Miriame kiamo bune biona ivuake ijia vae. Areme fu kiae, Vua ige mukoreigia fiego. Na e Godido vua vierafena kuaevu ije bu jaena karivo ije na naka ijia arina buina vua kuaevu. Ro ve bino bu nimamaena naena vua kuaevu. ⁷Rove Mosisi e none imeno ije fuje na ijiege revo baki. Ro fuje fuka e be fu maza boeje noeefuo i mukoe meno. ⁸Ijadufuo na fuosiki vua kuaevu ije naka nikubae guria ganamikinu vua kuaevu. Naka vame samadukua fu mukoe fieni vierafedufuo ijia kuaravo. Ro na vua ke sauina kuaravo baki. Fuje naka vame ijiege fuosiki vua kuaeko fu ijia E Ireobo na e izeki ije fu ijia giemo. Ro ja irerefuo fuesina kuaekuae jaka naebe jumei.

⁹E Ireobo fu vua ijiege Eronikiro Miriame kuariaga fuka defaruimoga fune bu uniana vae. ¹⁰⁻¹¹Fu vakoga amite ije Are Muvuaka Akae ado ijia namo ije fune arena uri vae. Areme saroruba e ije bu gake Miriame fune vajae matane abaeki bu kua reforasino kuavo ije abena ijia manino bu gae. Ijadufuo Eroni fu ije gana una dakudena Mosisi kume, E Ireobo none a isekie, ade ise ije no one reva ijadufuo no kame isekafuomo. ¹²Ro ade arega bara Miriame fu ame ije bu devatua ijia oega bu nafega bu vajae fudovo ijiege remono kumei.

¹³⁻¹⁴Ijadufuo Mosisi fune una E Ireobo ije kume, Godi none a isekie ni bara ije kenujano kumei. Rove E Ireobo fu una ijiege kuae, Miriamedo asoe ije fu nikubae fuone ijia vije ufemadikuma fuka jaevekinu maza

seveni ijiege are makave ijia fuosukua fike. Ijiegero Miriame fuka Mosisi fuesina vua isema kuaema ijadufuo ni kuaga fu are makave ijia fuosukua fine. Fu ijia fi vakuma maza seveni ijiege furiga ni kuaga fu una aru rono kumei.¹⁵ Ijadufuo Miriame fu makave ijia finoga e boeje bu naebe usiae oenoe. Ro buka are ijiaru karina vakuma maza seveni ijiege furikoga bu Miriame mesirina una aru ruae.¹⁶ Areme rade bune aesakae Azeroti ije arena urina va ae sao Farane ijia are muvuaka sama areme ijia kari.

E tuero ije bu aesakae Keinani ninakokuae vaeva ijene

13 ¹⁻² Areme E Ireobo fu Mosisi kuae, Ni e Isureroko agane besubesu ijia kiaga bu e mamekanu buone kega bu mauike va aesakae Kenani ijia na abe e Isureroko ije miakuvejo ije ninako gano kuae.

³ Ijadufuo Mosisi fune ijiege E Ireobo fu kuaraema ijia nuvena e Isurerokobuo e mamekanu bino kena uniamoga bu uri ae sao Faraneno kuavo ije arena aesakae Keinani ijia vae.

*****

Safita 13:4-24 ige fu e ije Mosisi fu kiamoga bu aesakae Kenane ninakokuae vaeva ijiebuo ive ijene isoe. Ro kuke Mosisi fu vame izege e ije bu va aesakae ije ninako ganoedufuo ijene kuariana nijasiaema ijene.

*****

E ije bu va mauike aesakae Keinani ninakonoena una ro e Isureroko ije kuariaeva ijene

²⁵ Areme e ije bu aesakae ije ninako gakuae vaeva ije bu maza foti (40) ijiege furikoga bu una ruae.²⁶ E ije bune una ro Kedesi are Farani Ae sao ije Mosisikina Eronikina e Isureroko boeje bu kariva ijia usiae. Areme e boeje bune besu afuikoga bu uri vua ije kuariana areme ifo ije bu Keinani ijia karina ruaeva ije kena nijasiae.²⁷ Bu ijiege nijasia areme uri Mosisi kuae, Are ije a kuomoga no ninakokuae vaeva ije fuka aesakae ma saruegi. Ro kuke fuka ire ma uruvana ijia zarae ijadufuo ifo ijia no tura ruaeva ije igifurekino ni giane.²⁸ Ro sidove buone buka mamekanu ro faere buone bu kiraeva ije buka ma gikikimana. Ro e ijia kariva ije buka ma e daroki ro e Anakido uifari ije buka e jiamadogo ro ka e daroki bu ijia kariva no giae.²⁹ Ro e Amarakaetiko ije bu aesakae ikene ijia kari. Ro e Itaetiko ijiakina e Jebusaetiko ijiakina e Amoraetiko ije bu uruo ijia karinoe. Ro e Keinanaetiko ije bu do Jodeni fu vaema ijia karijana una davare irifo ijia vae.

³⁰ Bu vua ijiege Mosisi kuaravoga e Isureroko bu vua ije fievo buka judiae. Ijadufuo e Kerabi fu urina Mosisido nidua ijia e ije kuriaeremoga vua ije bu kuaevu ije bu ijia arei. Bu arekoga fu urina e ije soesoena kiae, Ja irerefuo jumeve? Noeje no maniva ijadufuo vaga no e ijene kaniana sakae buone ije abeno kiae.

³¹Kerabi fu ijiege kuariamoga e ije bu fuina vaeva ije buka urina kuae, E ije buka ma e daroki ijadufuo no izege va kaniana aesakae buone ije abekuva bakino kuae. ³²Ijadufuo e ije vaeva ije bu uri vua ise ijene e Isureroko boeje kuariana kia, Aesakae ije no va gaega fuka ma omise ro kuke e uruvana bu ijia oewo. Ro kuke e ijia kariva no giaeava ije buka e mamekanu buka no asidue. ³³Ro e Anakido uifari ije buka e jiamadogo mamekanu ubaeradiaeva ije bu ijia kariva no giae. No e ije giana ro una nuvuone ganamiga noeje noka ire mutura igekino kiae.

E Isureroko bu Mosisikiro Eroni ziegafiana buina madinamiva ijene

14 ¹⁻²Areme muge ijia e Isureroko boeje buka ma urukeigia niraena vijeko vakuma ve irasei. E boeje buka uri Mosisikiro Eroni madiana kiae, Janika areke no Ijifiti ijia ro ba ae sao ijia karinoena oega fuka marekuma. ³Ro E Ireobo fu irerefuo no kaenamuona igia ruaema iviama e buneaka no kanuoga none igia oedufuo. Bu kanuoga no oeke bararafa nuvuone ijiakina anafa nuvuone ije bune e ijiebe kaenamia vadufuo. Ijadufuo fube maredo noka una gamia Ijifiti vakono kuae? ⁴Bu ijiege kuaena bune uri bue kuae, Noka e nigofo be abega fure no kaenamuona una Ijifiti vakono kuae.

⁵E ije bu ijiege kuaevoga Mosisikiro Eroni bu e Isureroko boeje bu afuiva ijiebuo nidua ijia tuana uimutumutu sakae ado ijia dije. ⁶Ro Josua e Nanedo fari ijiakiro Kerabi e Jefunedo fari ije bu aesakae Keinani ninakokuae vaeva ije bune uri izege e Isureroko ije bu Godi ma vierafekuae totenamivo ije giavo buka ireobo oefiadiae. Ijadufuo bune uri ugone buone bu saeva ije kame farae. ⁷Areme bune uri e Isureroko boeje bu ijia afuiva ije kiae, Aesakae ije no urana vakinu ninakoева ije fuka mukore. ⁸Ijadufuo E Ireobo fu no oemarejuokuma fure kaenamuona va aesakae ije ire zaraema ije abena no muoke. ⁹Ijadufuo jade uri e ije aesakae ijia kariva ije jumena E Ireobo ije ijuonevo. Ijadufuo maeje godi buone ije bu vafaedufuo ije buka daro baki. Ro no E Ireobo ije fu noena ijadufuo no vakuva nore iraraena e ije kaniakono kiae.

¹⁰Rove e Isureroko buka mune tuana e inokiro Kerabikiro Josua ije kaniakuae kuae. Bu ijiege kuaevoga E Ireobo ijadufuo sanaema ije fu arina Are Muvuaka Akae ije e Isureroko boeje bu besu afuiva ijia sanamoga bu gae. ¹¹Areme E Ireobo fu Mosisi kuae, E ije bu maza izege na oe isema vierafekinu na ijuoneke? Bu ire sumiki daroki ma uruvana ije na buone revo ije buka naebe gienaa ma vierafe. ¹²Ijadufuo naka adame ka ise be kuaga fu buone roga bu abena isejavaekinu oeke. Rove aeje naka daro mana ifejaga uifari one buka ma uruvana reke. Ro kuke buka e ige asidiana e daroki rekono kuae.

¹³Rove Mosisi fu una kuae, E Ireobo e ige are daro one ijia gamia Ijifiti kaenamiana keke ruae. Ro a kame una ijiege isekafiakuma e Ijifitiko buka

ije fiedufuo. ¹⁴Bu izege are amite rena ari e one samuagiamo ro kuke bu izege e one bu ni buone ijia a gavo ije bune fie. Bu izege a maza ijia amite rena ude vakinu ro muge a miane rena vako no ijia nuvedavo ije bune fie. Ijadufuo a e ige kania furikuma bure e ije aesakae igia kariva ije kuariake. ¹⁵⁻¹⁶A e ije kame maza besu ije ijiege kaniaga bu oekuva e aesakae gue ijia kariva bu ije fieke. Bu ije fiekuva bu kuaeko, E Ireobo fu naebe manima ijadufuo e ije fu naebe kaenamiana keke aesakae ije fu abe miakiro kuaema ijia vae. Ijadufuo fu ae sao ijia kaniamoga bu oevano kuaeke.

¹⁷Ijadufuo E Ireobo a isekie ni daro one ka ma ireobo ijia nijasuona ire ije a nuvuone rekiro kuaema ije rene. ¹⁸A koro kuae, Na E Ireobo naka migegire defarudiemo baki ro none na e oetuavo ije fuka maza boeje ijia navako. Ro kuke na e ije bu oe kuderiajina na kumevo ije ise buone na giana arevo. Rove e ije eranebe uria ise revo ije na kame isekafiak. Na ijiege rekinu anafa buone ijiakiro uifari buone ijiebuo ise ije na uria kame isekafiakinu vake. ¹⁹E Ireobo a aka maza boeje e oetuamo ijadufuo a isekie ni izege a ise buone ije bu Ijifiti gamia zinuevena giana arekinu ruoma igia kekeima ijiege ni iviama ise buone ige giana arenou kume.

²⁰E Ireobo ije fu Mosisido vua ije fie areme una kuae, A ijiege kiemo ijadufuo ise buone ije nane giana arei. ²¹⁻²³Ijadufuo nare vua ige ka gikikimana kuaedo e ije ada girengeojo ije bube are ije na abe bu miako kuaeva ijia vake. E boeje bune izege na Ijifiti ro ae sao ijia buina finoewo ije sanaema none bune gae. Ro kuke bune izege na daro none ijia ire sumiki ije buone revo bune gie. Rove buka na ijuonena naebe irinie ro buka una ise rekuae vierafevo. Ijadufuo e besukuae be fube aesakae ije gake. ²⁴Ro Kerabi e i none meno ije fuosukua fu mukoreigia vierafera irere na kuariaeva ijia rei. Ijadufuo na mesirina aesakae ije fu gana rruaema ijia vaga uifari fuone bu aesakae ije abeke. ²⁵Ijadufuo jade e Amarakaetiko ijiakina e Keinanaetiko aesakae ije bu kariva ijia urana vako. Ro isuome nine una kuderiana Davare Kavuaneno ije nafuema nake una ae sao ijia vano kiae.

²⁶⁻²⁷Areme E Ireobo fune Mosisikiro Eroni kiae, Na e Isureroko ije ka ise uruvana renoejo ije maza boeje bu na ziegafieve. Ijadufuo nane vua buone boeje bu noesina kuaenoevo ije nane fie. ²⁸Ijadufuo ni vua ige e ije kuariana va kia, Naeje na ma kuaria na vua irere ja kuaeo na fieva ije na reke. ²⁹Ja e boeje eranebe ja juaevasia tuaedi (20) ijiege furiva ro gafa asi vaeva ije ae sao igia oena dabe giegisana naojana vake. ³⁰Ro e besukua be fube aesakae ije na ive none kuranamina abe ja miakiro kuaeva ijia ura vake. Ro fune Kerabi e Jefunado fari ijiakiro Josua e Nanedo fari ijiebe buosukua bu aesakae ijia vake. ³¹⁻³²Ro anafa jone ije ja kuae bu e ijiebe buone kaenamiana vako kuaeva ije nare mukoreigia samuakinu kaenamiana vaga bu aesakae ije ja ijuoneva ije abena ijia oemarekinu karivake. Ro jaeje ja ae sao igia oena

ijia furike.³³ Jare naebe maza boeje irere na kuariavo ijia renoejo ijadufuo anafa jone bu juaevasia foti (40) ijiege ae sao igia ura dia igia oenoeko. Bu ijia oenoekinu vakuma e boeje buka ijia oema furike.³⁴ Ro aesakae Keinani e jone bu va ninakonoeva ije buka mu foti (40) ijiege. Ijadufuo ja juaevasia foti (40) ijiege ja ae sao igia isejavaenoeko. Areme ja ijare vierafero na ire ise ja renoevo naka naebe oemarevo bakiro ja ijiege vierafero. ³⁵Vua ige E Ireobo nare kuaeva ijadufuo na e Isureroko boeje eranebe bu na ijuonena ise renoejo ije na kame isekafiake. Na kame ijiege isekafiaga e boeje buka aesao igia isejavaenoena areme ijia oena furikono kuae.

^{36–37}Areme e ije bu kiavo bu are gafe ninakokuae vaeva bu una vua kufui dabe e boeje kuariavoga bu E Ireobo vua fuesina kuaeva ije fu adame kuamo fu buone romoga bu adame abena oe. ³⁸Ro e tuero bu ninakoena vaeva ijia e teni bu oegaro Josua e Nanedo fari ijiakiro Kerabi e Jefunado fari ijiebe buosukua bu naebe oe.

³⁹Ijadufuo Mosisi fune E Ireobo ijadufuo vua ije e Isureroko kuariamoga buka urukeigia niraena isejavae. ⁴⁰Areme nituame suoke mugamia bune urina kuae, Noka isema reva ijadufuo noka urina uruo irifo ijia aesakae ije E Ireobo fu no muoko kuaema ijia vakono kuae.

⁴¹Rove Mosisi fu kiae, Jaeje jaka E Ireobo ije irinavo baki ijadufuo vua ije ja kuaeve ije fuka marekuma baki. ⁴²Ijadufuo ja vakuva E Ireobo fu jaena vakuma bakido e ani jone buka ja kaniake. ⁴³Ro ja va e Amarakaeti ijiakina e Keinanaetiko ije biediana buina bijaevu ijia buneka bu iraraena ja kaniaga ja oeke. Ijadufuo maeje ja fu ijuegafaeva ijadufuo fu ja ijuegafaiakono kiae.

⁴⁴Ro e Isureroko bu Mosisido vua ije bune fie ro buka faememarena uruo ijia ajia vae. Bu vakoga Mosisi fuosukua fuuria Are Muvuaka Akae ijia samuana fi ro kuke mavua akae ije fu naebe buina vae. ⁴⁵Ijiege rena bune ajia vakoga e Amarakaetiko ijiakina e Keinanaetiko ije uruo ijia kariva ijiebe kaniakinu and Isureroko kame arafiriana ari vakuma are Oma ijia usiae.

*****

Safita 15:1–19:22 ige buka akae uruvana vame izege e bu buone oemarevo ijia ire buone maeje gue Godi vajavo ijiakiro zinone bu ifaejevo ijene uruvana kuae. Ro bu kuke E Rivaeti ijiakina e zinone ifaejevo ijiebuo vua ijene kuae. Ro kuke e bu e oevo ije faradiavo ije izege rega bu una maturaedufuo ijene kuae. Bu kuke e Kora fu izege e Mosisikiro Eroni ijuonena naebe bu iriniamoga Godi fu dabe isekafaema ijene kuae.

*****

Mosisi fu munuage ijia kanamo do fu arima ijene

20

¹Ijiege rena asame amure ijia e Isureroko boeje bune vakuma ae sao bu kua Zino kuavo ijia usiae. Areme bune are Kedesino

kuavo ijia are muvuaka sama areme ijia kariva ijia bara Miriame Mosisido maki fu baronemoga bu abe ijia mako rui. ²Ro are ijia do bu idufuo ije fuka baki ijadufuo e boeje bu ziena uri Mosisikiro Eroni vua ise buesina kuae. ³E boeje bu uri Mosisi madina kuae, Anika areke no izege e nuvuone gue bu Godido nidua ijia oeva nodua no besu ijiege oebitie fuka maredufuo. ⁴Ro a irerefuo E Ireobo ijadufuo e igiakiro fanuve buone boeje kaenamiana ae sao igia ruaema noka ireobo vajae fiane abena oekuveje. ⁵A irerefuo no Ijifiti karivaga a kaenamuona keke are ige ka ma omise igia ruae? A kaenamuoa ruaema noka ire vuiti ro isuni binobino ro kuke do maeje no inoedufuo ije fuka bakino kuae.

⁶Bu ijiege Mosisikiro Eroni kuariavoga e inokiro bu usiae Are Muvuaka Akae viene ijia usiaena auge sana tuana uimutumutu sakaedo ijia dije. Bu ijiege rekoga E Ireobo ijadufuo sanaema ijare ije bu naovo ado ijia sanae. ⁷⁻⁸Areme E Ireobo fu uri Mosisi kuae, Ni uvia one Eroniki mudu one a bijuanoeno ije abe areme e Isureroko boeje kiaga bu usiaena are samadukua ijia afuine. Areme ni uri e boeje ijiebuo niome ijia munuage ije kuaga do fu ijia ariga e ro fanuve buone boeje bu do ijia iga fu oemadiano kuae.

⁹Areme Mosisi fune uri izege E Ireobo fu kuaraema ijiege rena uri mudu fuone ije fu E Ireobo ijadufuo Are Muvuaka Akae fu fino ijadufuo nidua ijia nijaema ijene abei. ¹⁰Areme fune Eroniki uri e boeje kiavo bu munuage irifo ijia kari ufuaenoena arei. Bu ijiege karikoga Mosisi fu urina kiae, E gure buzeme ka vua karatuavo gurie na ige kuariako fiego. Ja vierafe noka joefuo ivia munuage igia do jiana miaga ja ikuae ja ijiege vierafevano kiae? ¹¹Areme Mosisi fune uri mudu fuone ije abena munuage ijia kana areme kuke una kanamoga do fu ijia ari. Areme e Isureroko bune fanuve buone ijena do ije abiesemo ijene i.

¹²Rove Mosisikiro Eroni ire ije bu reva ije bu naebe una E Ireobo ijadufuo vierafe ijia nuvena rei. Ijadufuo fu una Mosisikiro Eroni kiae, Naeje naka E Akae. Rove ja e Isureroko ijiebuo nidua ijia ja naebe daro akae none ma vierafe ro Jame uri daro jone ijia mune ije kanavo do ije fu ijia ari. Ijadufuo E Isureroko bu naebe na ma vieraferkinu aguariedo jabe e ije kaenamiana aesaakae ije na bu miakiro kuaeva ijia vake. ¹³Ro e Isureroko bu dofuo ziena E Ireobo ijena madinamiva ije bu are Meriba ivuake ijia ijiege rei. Ro kuke E Ireobo fu are Meriba ijia vame fuone akae ijene e boeje nijasiamo bu gae.

E Idomeko ijiebuo kini fu e Isureroko ijiebuo vame bijukuraema ijene

¹⁴Areme Mosisi fune are Kedesi ijia figana e bino kiamoga bu vua ige abena e Idomeko ijiebuo kini ije kuarakuae vae. Ro vua ije fu ijiege nijae, No uvitarafa jone e Isureroko ije nore vua ige nijiaive. A vajae fiane binobino bu nuvuone ruaeva ije ane fiela vierafei. ¹⁵Ro kuke ane izege asaerafa nuvuone bu Ijifiti ijia ari vaeva ije ane vierafei. Noka juaevasia ma uruvana ijia karikoga e Ijifitiko ijiebe asaerafa nuvuonekiro no buka

kame vame ise ijia kafuvogga noka ma uruvanaigia isejavaekinu buefuo moni baki imei.¹⁶ Rove no E Ireobo ijadufuo baname isoevoga fu fiema anera fuone ije kuamoga fure no kaenamuona are Ijifiti arena keke ruae. Areme iviama no are Kedesi ae sakae one ivuake igia kari.

¹⁷Ijadufuo a isekie ni areke no aesakae one ukua ijia urana vane. No ijia ura vakuva nobe juare jone ja meva ije arafiriak. Ro kuke nobe do jone bino ikiro nome vame urari vake. None vame vakuma kiane jone ije arena gara ura vakono kuae.

¹⁸Rove e Idomeko ijiebuo kini ije fu una ve vua nijana kumei, Na vierafe jabe aesakae nuvuone guove ijia ura ruake. Ro ja igia ura ruakuva na e none kiaga bu jaena bijaekono kumei.

¹⁹Bu ijiege kumevoga e Isureroko bu una kini ije kumei, No vierafe nome vame vakuae vierafei. Ro no e nuvuone ro fanuve ije bu do one bino ikuva no fuaeveke. No vierafe nobe ire bino rekiro nome mauike diake aesakae one ukua ijia ura vake. ²⁰⁻²¹Rove e Idomeko ijiebuo kini fu una vua nijana kume, Ja aesakae nuvuone ige jade ura ruakuvano kumei. Areme kini ije fune uri e bijaevu fuone daroki ka ma uruvana ije abena bune e Isureroko ijena bijaekuae vae. Bu ijiege vakoga e Isureroko bu vame buone ije bu aregana bune una vame be ijane vae.

E Eroni fu baronema ijene

²²⁻²⁴Ijiege renu e Isureroko boeje bune are Kedesi ije arena vakuma Uruo Ori manino ijia usiae. Areme E Ireobo fune Uruo Ori aesakae Idome fu va irima ijia Mosisikiro Eroni kiae, Eroni fube aesakae ije na e Isureroko miakono kuaeva ijia vake. Ijadufuo maeje ja e inokiro ja vua none na do Meriba irifo ijia kuariaeva ije jaka naebe irinie. ²⁵⁻²⁶Ijadufuo ni Eronikiro fari fuone e Eriza ije kaenamia Uruo Ori ijia ajia vane. A va ijia Eroni ugone fu saema ije azona una fari fuone e Eriza ije sajane. Ijadufuo maeje e Eroni fu uruo ijia baronekono kuae.

²⁷Areme Mosisi fune izuge E Ireobo fu kuaraema ijiege renu uri e boeje ijiebuo nidua ijia Eronikiro fari fuone ije kaenamiana Uruo Ori ijia ajia vae. ²⁸Bune va ijia usiaena Mosisi fune uri Eronido ugone ije fu saema ije azona una fari fuone Eriza saejae. Areme Eroni fune uruo kave ijia baronemoga Mosisikiro Eriza bune uruo ije arena una ari vae. ²⁹Bune va gamia usiaevoa e boeje bu gake Eroni fu naebe una buina ari romoga bu vierafe fune uruo ijia baronei. Ijadufuo buka uri ireobo fuefuo niraekinu oefiane abeko vakuma mu teti (30) ijiege furi.

Godi fu e Isureroko ije ifejiamo bu e Kenanaetiko kaniaeva ijene

21 ¹Areme rade maza ije e Aradiko ijiebuo kini ije fu are Kenani ikene ijia fino ije fu fieke e Isureroko bu are Atarime vakuae ruovo fu fie. Ijadufuo fune urina e fuone bijaevu ijena e Isureroko

ije ruovo ije kaniakuria areme e gue fu faradiae. ²Bu ijiege revoga e Isureroko bu uri E Ireobo ijena vua be kuae avenamina abe marei. Bu kuae, E Ireobo a ivia ifejukuma no oefuo e ije iraraena sidove mamekanu buone ije nok a foteke arafiriak. ³Bu ijiege kuaevoga E Ireobo fu ije fiena uri e Isureroko ije ifejiamoga bure iraraena e Kenanaetiko ije kania furi areme are buone foteke ije arafiriaejae. Ijadufuo are ije bu abe ive ina Omano kuae. Ro ive Oma ijadufuo maeje bu isekafiavo ijene.

Mosisi fu tabare ije amaerima ijene

⁴Areme e Isureroko ije bune aesakae Idome datura gufarekuae bune urina Uruo Ori arena bune vame ije Davare Kavuane nafuema nake vako ijane ufuaena vae. Rove vame ije bu vaeva buka naebe oemarekinu vae. ⁵Ijadufuo bu urina Godikiro Mosisi buesina kuae. Bu kuae, Noneka Ijifiti ijia kari ro ja irerefuo kaenamuona ae sao igia raea noneka oekuae reve. No do ivo baki ro kuke nome ire mena ijiaru iko noneka ma iseduomono kuae.

⁶Bu ijiege kuaevoga E Ireobo fu fiena uri tabare ma omise ije kiamoga bu e Isureroko ije sakiavoga e uruvana buka oe. ⁷Ijadufuo bu ro Mosisi kuae, No vierafe nok a isema rena E Ireobo ro a joesina vua isema kuae. Ijadufuo no vierafe a nuvueluo E Ireobo baname isoega fu tabare ige karina vano kuae. Bu ijiege kuaravoga Mosisi fune uri e ijebuo una E Ireobo baname isoe. ⁸Fu baname isoemoga E Ireobo fu una Mosisi kuae, Ni ire be tabare igege amaerina abe kave ijia nijane. A ijia nijaekina e boeje bu oenoene tabare sakiaga bu kake ije gakuva bu una madiano kuae. ⁹Ijadufuo Mosisi fune uri ire buronisi ijia abena ire tabare igeke ije amaerina abe ine kubi ijia. Ijadufuo eranebe tabare sakiaga bu kake tabare ije Mosisi fu amaeri nijaema ije gavo ije fune migegire maega fu una fivako.

*****

Safita 21:10-35 fu e Isureroko bu izege E Ireobo fu kuariaema bu ijia nuve vakuma are Kenani usiaedufuo ijene kuae.

*****

E Beraki fu e fuone kiamo bu Berame mesirikukuae vaeva ijene

22 ¹Areme e Isureroko ije bune aesakae Moabi amare ijia urana vakuma do Joden irifo gara are Jeriko ivuake ijia are muvuaka sana ijia kari. ²⁻³Ro Kini Beraki e Zifodo fari ije aesakae Moabi samuamo ije fu izege e Isureroko bu e Amoraetiko ijebuo reva ije fie. Ro kuke e Moabaetiko ije budua bu fieke e Isureroko ije buka ma e uruvanagana buka ma ireobo jumei.

⁴⁻⁵Ijadufuo e Moabaetiko ije bu uri e mamekanu aesakae Midiani kariva ijene kume, E Isureroko ije buka ma e uruvana. Ijadufuo bu uri

mave ige bu juare uruvana ijo ijiege rena uri ire nuvuone boege naovo ije buka arafiriakono kumei. Ijadufuo Kini Beraki e Zifodo fari ije fu uri e fuone kiamo bu Berame e Biodo fari ije fu are Feto do Iufuretisi irifo ijia fino ije mesirikuae vae. Fu kiae, Ni va Berame kua e ae beko bu are Ijifiti arena usiae ruaeva ijiebe bune aesakae none ivuake igia kari.⁶ Ro e ije buka e daroki ijadufuo ni ro na ifejiena e ije kuravajiadufuo. A ijiege kuravajiakina bu darobirega na bite kaniakuriaga bu are ige arena vake. Ro na vierafega e ije erane a kuravajiamo ije buka irufui biediavo. Ro erane a daro miamo ije buka daro abevono kuano kiae.

⁷Areme e Moabaetiko ijiajina e Midianaetiko ijiebuo e mamekanu ije bune uri moni ije bu Berame fuaavedufuo ije abena bune vae. Bune vakuma e Berame fino ijia usiaena vua ije Beraki fu kuariaema ijene kuarae. ⁸Bu ijiege kuaravoga Berame fu kiae, Ni muge igiaru naena igia naoke E Ireobo fu vua izege kuariekuma na kuariaga ni isuome una vano kiae. Ijadufuo e mamekanu ije bune ijia fuina kari.

⁹Areme muge ijia Godi fu arina Berame kuae, E ije eranebe aena ijia karivano kuae? ¹⁰⁻¹¹Fu ijiege kuamoga Berame fu kuae, Na Beraki e Moabaetiko ijiebuo kini ije fu vua ijiege nijie. Fu kumei, E ma uruvana bu are Ijifiti arena usiae ruaeva ijiebe aesakae ige bune okurae. Ijadufuo a ro noefuo e ije kuravajiaga no kania bu usiae vano kumemano kuae. ¹²Rove Godi fu una Berame kuae, A e gafe kuravajiakuma ade e ijena vako. Ijadufuo maeje e ije nane nare daro miaevano kuae.

¹³Areme nituame suoke Berame fune urina Berakido e mamekanu ije kiae, Na E Ireobo fu kuriaerema ijadufuo nabe jaena vake. Ijadufuo ni jare una aesakae jone ijia vano kiae. ¹⁴Fu ijiege kuariamoga e Moabaetiko ijiebuo e mamekanu ije bune una vaga usiaena Beraki kuae, No Berame none va vua one kuarae rove fu ijuonena naebe noena ruaemano kuae. ¹⁵⁻¹⁶Bu ijiege kuaravoga Beraki fuka una e mamekanu ka e anuigi e bu aguariavo ijiaru e uruvana kiamoga bu una kuke Berame fino ijia vae. Bune va gafia usiaena kuae, Beraki e Zifodo fari ije fu kume aesekie ade arega ire be fu a none ruadufuo ijene bijukuramo. ¹⁷Anika ro noefuo e Isureroko ige kuravajiakina na irere boeje a vierafena kiekuma naka oemarekinu vajano kumei.

¹⁸Bu ijiege kuaravoga Berame fu una kiae, Beraki fu vierafe fuka gorodikiro siruva ijia ma uruvana na fuaevekiro vierafei. Rove nabe sinuome ijadufuo uri E Ireobo Godi none vua irere fu kuariemo ijene kara tuake. Ro kuke nabe none vierafeva ijia ire isekube ro ireobo be rena Godi none ije asike. ¹⁹Ijadufuo ni muge igiaru izege e jone gue bu ude ro naena naoeva ijiege igia naofo. Ja naoke na E Ireobo fu izege kuariemo na ije fieno kiae. ²⁰Areme muge ijia Godi fu una ari Berame kuae, E ije bu ro a kuavo ije nine buina vane. Ro a vakuma ade ire bino rekiro nime vua irere na kuaraeva ijiaru reno kuae.

Beramedo mave-doniki ijene

²¹Ijadufuo suoke Berame fune urina sinuome fuone karina mave-doniki ado ijia nana ivia kiriamma areme fune e fuone imevo inokiro ije kaenamiana fune e Moabaetiko ijena vae. ²²Berame fune buina vakoga Godi fu ije gamo fuka ma ireobo defarui. Ijadufuo fu anera fuone ije kuamoga fu arina vame ije fu vako ijia iraraena mani. Fu ijia manikoga Berame fune doniki abena e fuone inokiro ijena vae. ²³Bu vakuma doniki ije fu gake E Ireobo ijadufuo anera ije fu sime farena vame ijia iraraena maninoga fu dasuvaena taraebo ijia vae. Ijadufuo Berame fu uri doniki ije kanana abe dakude una keke vame ijia rueae.

²⁴Areme anera ije fune una kuke va ine vaeni ijadufuo juare inokiro bu mena faere kirakuriaeva kafare kifiti bu vako ijia iraraena manine. ²⁵Ijadufuo doniki ije fu va gake E Ireobo ijadufuo anera ije fu ijia maninoga fu asi vakiro uri Beramedo dia ije dabe faere ijia umakazimoga fu uri doniki ije kanae. ²⁶Areme E Ireobo ijadufuo anera ije fune biona una va vame ma kifiti ije doniki fu izegē dakudedufuo baki ijia mani. ²⁷Anera ije fu ijia maninoga doniki ije fu gana ijia umeke namoga Berame fuka ma ireobo defaruimo fu uri ine dabe urukeigia ifi.

²⁸Areme E Ireobo fu doniki ije dabe niromoga fu uri Berame kuae, Na irere reva ijadufuo a na maza inokubeke ifiemano kuae. ²⁹Doniki ije fu ijiege kuamoga Berame fu ije fiemo fuka oeserei. Areme fu urina doniki ije kuae, Are naeje aka dabe e ome ise igege rema ijadufuo na ije kanae. Ro na ivia sime fare ruovobitie na dabe bija a baronekono kuae. ³⁰Berame fu ijiege kuaramoga doniki ije fu kuae, Naeje na mave-doniki one ije a maza boeje abena oenoeno ijene. Ro a vierafega nabe ude a dabe ijiege ire bino isema revano kuae? Fu ijiege kuamoga Berame fu kuae, A bakino kuae.

³¹Areme E Ireobo fune ijia uri Beramedo ni ije ke kuderiamoga fu ijia anera ije fu sime farena vame ijia manino ijene gae. Fu ije ga areme uri fu manino ijia auge sana tua uimutumutu sakaedo ijia dije. ³²⁻³³Areme E Ireobo ijadufuo anera ije fu kuae, A irerefuo doniki one ije maza inokubeke ijiege ifi? Doniki one fu na gie ijadufuo fu maza inokubeke dasuvae. Ro fu naebe ijiege dasuvaebitie na ivia a kanaga doniki one na aredufuo. Ro igia fie, ige na ruaeva ije na a bijukurakiro rueae. Ijadufuo maeje irere a rekiro ruomo ije naka naebe oemarevano kuae.

³⁴Areme Berame fu una E Ireobo ijadufuo anera ije kuae, Naka ma isema rei. Ijadufuo maeje a vame none bijukuriekro ijia manikoga naka naebe mukoreigia gana vierafei. Ro iviama a irere na rekiro ruovo ije a naebe oemarekuma na vierafe nanaka una vakono kuae. ³⁵Areme anera ije fu una Berame kuae, Ni e Berakido e mamekanu bu ruaeva ijena vane. Ro igia fie a vakuma ade ire bino rekiro nime vua irere na kuaraeva ijiaru kuaenono kuae. Ijadufuo Berame fune urina e ije ruaeva ijena vae.

³⁶Areme Beraki fu fieke Berame fune vame romo fiena fune urina aesakae fuone Moabi ubine ijia sidove Are do Anoni ivuake ijia Berame biekiro vae. ³⁷Beraki fune va ijia biена uri Berame kuae, Na vierafe aka migegire ruakiro na ije vierafe rove a irerefuo naebe migegire ruae? A vierafero sinuome na vajakiro kuaeva ije na kufuimevaro a ijiege vierafermano kuae. ³⁸Fu ijiege kuaramoga Berame fu kuae, Ije ane ma kuae rove na ige kuarako fiene. Naeje nane igifureki ruae rove vua na kuaedufuo ije na vua none na vieraferva ije kuaekuva baki. Ro name vua irere Godi fu kuariema na ijiaru kuaekono kuae.

³⁹Areme Berame fune Berakiki bune are Kirati Uzotino kuavo ijia vae. ⁴⁰Bune va ijia usiaena Beraki fune fanuve kaukina mave-sifi ijene kena zinone ifaejegaro fanu birage gue fu kena Beramekiro e mamekanu fuina vaeva ije vajiae. ⁴¹Areme nituame suoke Beraki fune Berame mesirina sidove Bamoti Bero ijia ajia vakoga Berame fu ijia mani nesena e Isureroko gume bu karinoeva ijene giae.

Beramedo vua amure fu kuaema ijene

23 ¹Areme Berame fune Kini Beraki kua, Ni noefuo mune ijia karina fata seveni (7) zinone ifaejedufuo ije nana amaeriane. A ijiege re areme nine mave-kau kumate seveni (7) ro mave-sifi kumate seveni ijiege noefuo kena rono kuae. ²Fu ijiege kuaramoga Beraki fune mave-kau ijiakina mave-sifi kumate boeje fu kuaema ijene kena ruae. Fu kena romoga e inokiro ije bune mave-kau kumate besu ro sifi kumate besu ijiege ke maziena fata besubesu ijia zinone ifaejei.

³Areme Berame fune Beraki kuae, Ani zinone one ijiebuo irifo ijia fike na nosukua gafiebureki vaga E Ireobo fu ijia biediena vua bino kuariero bagano kuae. Ro fu vua bino kuariekuma na una ro a kuarakono kuae. Fu ijiege kuarana areme Berame fune are etura nafare ijia vae.

⁴Fu ijia vakoga Godi fu arina biemoga Berame fu kuae, Na fata zinone ifaejedufuo ije nane seveni (7) ijiege amaeriae. Areme nane fata besubesu ijia mave-kau kumate besu ro sifi kumate besu ijiege maziena ijia zinone ifaejevano kuae. ⁵Fu ijiege kuaramoga Godi fu Berame kuae, Ni una va vua ige na kuaravo ijene Beraki kuarano kuae. ⁶Areme Berame fune una va gake Kini Beraki fu uria e Moabaetiko ijiebuo e mamekanu ijena zinone fuone bu ifaejeva irifo ijia irei. ⁷Areme Berame fune uri vua fuone ije ijiege kuae,

Beraki e Moabaetiko ijiebuo kini ije fu aesakae Siria uruo ije mazani ajiamo nake ijia mesiriena una igia ruae. Areme fu kie, Ni e Jekafudo uifari ije kuravajia areme vua ma ise bino e Isureroko ije buesina kuaeno kie.

⁸Rove na izege uri e ije Godi fu naebe kuravajiakiro vieraferma ije kuravajiake? Ro kuke na izege e ije Godi fu naebe vua ise bino buesina kuaekiro vieraferma ije buesina vua ise kuaeve.

- ⁹ Na nafare kubi ije mune ijiaru ireva ijia mani nesena bu giae. Ro bu ije na giaga buka turaekisana buebe irigi kafaena karinoeve. Ro kuke buka e ma uruvana rove bu e aesakae gue arafiriaivo baki.
- ¹⁰ Ro erare e Jekafudo uifari ije ka ma uruvana davare ajare igege zaraema ije dake? Ro kuke erare e Isureroko ijiebuo uifari ije bu rade tuanavo ije dake? Ro na vierafe naka e maturaeva bu oevo na buenina ijiege baronekiro vierafevano kuae.

¹¹ Fu ijiege kuaemoga Kini Beraki fu fiena uri kuae, A vua ije a irere kuaeme? Na a na mesira ruaeva ije a e Isureroko e ani none ije kuravajakiro na ijadufuo mesirana ruae. Rove a naebe kuravajia ro aka una bu daro miaemano kuae. ¹² Fu ijiege kuaramoga Berame fu kuae, Na vua bino nabe none vierafeva ijia kuaeke. Ro name vua irere E Ireobo fu kuariema na ijiaru kuaekono kuae.

Beramedo vua be fu kuke kuaema ijene

¹³ Areme Kini Beraki fune uri Berame kuae, Ni roga no una are be ijia vaga a noefuo ijia manina e Isureroko ije akaeguekinu giana kuravajiano kuae. ¹⁴ Beraki fu ijiege kuara areme fune Berame mesirina are Zofimi uruo Fisiga kubi ijia vae. Bune va ijia usiae areme Beraki fune uri fata zinone ifaejedufuo seveni (7) ijiege amaeriae. Areme fune mave-kau kumate besu ro sifi kumate besu ijiege maziena fata besubesu ijia zinone ifaejevano kuae. ¹⁵ Areme Berame fune Kini Beraki kuae, Ani zinone one ige no ifaejeva ijia manike na gafia va E Ireobo ije bieno kuae. ¹⁶ Areme fune ijia vakoga E Ireobo fu ari ijia biena vua kuarae. Areme fu uri kuae, Nine una va Beraki vua ige na kuaravo ige kuarano kuae.

¹⁷ Ijadufuo fune una va gake Beraki fu e Moabaetiko ijiebuo e mamekanu ijena zinone fuone bu ifaejeva irifo ijia manine. Fu ijia maninoga Berame fu romoga fu kuae, E Ireobo fu vua izege kuaraemano kuae?

- ¹⁸ Fu ijiege kuamoga Berame fune uri vua ijiege kuae,
Beraki e Zifodo fari gure vua ige na kuaravo ije mukoreigia fiene.
- ¹⁹ Godi fuje fu ema bakido fube vua kufuimeke. Ro kuke fu emabuo fari baki ijadufuo vua irere fu rekilo kuaemo ije fu aremo bakiro fuka reko fu riaremo. ²⁰ Ro naeje fune fure daro mienna kiemo na daro miaedo na izege arekuva baki. ²¹ Na gaga e Isureroko bu rade ise bino biediakuvejo baki. Ro Godi E Ireobo buone ije fuka buina oenoeno ro fuje bu kua fu Kini buoneno kuavo. ²² Fune Godire korufuo are Ijifiti ijia kaenamiana keke ruaema ijadufuo fune fure korufuo mave-kau kumate baego igege buefuo bijaemo. ²³ Ro fu erare e Isureroko ije kuravajiana kame isekafiakuma baki. Ro e bu ije giavo bu kuaeko, Kame Godire vame maeje e Isureroko ijiebuo remo ije gano kuaeke. ²⁴ Ro e Isureroko ije buka fanu raejoni ije fu

vasia oega fu fanu gue sakiana buvua ikiro samua namo igeiki. Fu samuana fi vakuma fanu be gakuma fu sakina i furikono kuae.

²⁵Berame fu ijiege kuaemoga Beraki fu kuae, Ro a vierafega e ije a naebe kuravajavoga ni e ije a daro miamo ije ijareno kuae. ²⁶Rove Berame fu una kuae, Na aeje nane kuarae. Na kua na ire boeje naka irere E Ireobo fu vierafema na ijiaru rekono kuae.

Beramedo vua be fu kuke kuaema ijene

²⁷Kini Beraki fu Berame kuae, Ni roga na mesirana una are be ijia vane. Na vierafe no ijia vakuva Godi fu bite are ijia oemarega a e ije noefuo kuravajiakono kuae. ²⁸Ijadufuo Beraki fune Berame mesirina uruo Fio kubi ijia vakoga fu ijia mani nesena ae sao ije rere. ²⁹Areme Berame fune Kini Beraki kua, Ni noefuo mune ijia karina fata seveni (7) zinone ifaejedufuo ije nana amaeriane. A ijiege re areme nine mave-kau kumate seveni (7) ro mave-sifi kumate seveni ijiege noefuo kena rono kuae. ³⁰Fu ijiege kuamoga Beraki fune uri mave-kau kumate besu ro sifi kumate besu ijiege ke maziena ijia fata besubesu ijia zinone ifaejei.

Berame fu una kuke e Isureroko ije daro miaema ijene

24 ¹Areme Berame fu gake E Ireobo fuka e Isureroko ije daro miana ifejiakiro vierafemaga fu ijene gae. Ijadufuo fu naebe una e Isureroko ije kuravajiakiro vierafe ro fume una dakudena e Isureroko ije bu ae sao ijia kariva ije nake rerei. ²⁻³Fu ijia mani gake e Isureroko ije buka agane buone binobino ijia afuina are muvuaka sana karinoeva fu giae. Fu ijiege manina giamoga Godido Kavene ije fu arina fu niromoga fu uri vua ijiege kuae,

Vua ige e Berame e Beodo fari ije nare kuaeve. Na iviama ijare vame maeje nane mukoreigia giana vierafei.

⁴ Ro kuke na Godido vua ije naneka mukoreigia fievo. Na irere E Ireobo Ka E Daroki fu vierafe na giakiro fu vierafema na ije nimamaena giavo. Na giaga fuka oeseradiega na tuana uimutumutu sakaedo ijia dijevo.

⁵ Ro na e Isureroko ijiebuo are muvuaka bu sana karinoeo ije na giaga buka ma mukore. ⁶Ro are buone mukore ije bu amare ijia kariva ije na giaga buka suve igege abe ira nirie. Ro kuke buka juare ije bu do irifo ijia meva ro kuke bu ine tabuave bu do irifo ijia ireva igeiki. Ro buje buka ine ije udi mukore urimo E Ireobo ijare korufuo abena oema igeiki. ⁷Ro aesakae buone fuka ve uruvana daga uifari buone ije buka irere boeje bu vierafeva ije kedufuo. Ro kuke Kini buone fuka Kini Agagi asina ka e daroki rega e buka fukiro e fuone fu samuagiamo ijadufuo kame aroriake.

⁸ Buje bu Godire Ijifiti ijia kaenamiana keke ruae. Ro kuke fure daro miaga buka mave-kau kumate baego igege e ani buone ije iraraena kaniavo. Ijadufuo bure e aesakae gue bu buina bijakuva buka bure iraraena juvuave buone ijia kame bijiana ane tuasedufuo. ⁹ Ro izege fanu raejoni fu e sakikiro saui namo igege E Isureroko ije buka e ani buone kaniakuae samua karinoevo. Ijadufuo fu erare bu kame niediakuma baki. Ro eranebe bu e Isureroko ifejiana marejiavo ije Godire bu marejiake. Ro eranebe bu e Isureroko kame isekafiavo ije Godire ve una bu kame isekafiakono kuae.

¹⁰ Berame fu ijiege kuaena e Isureroko ije daro miamoga Beraki fu ije gamo fuka ma ireobo defarui. Ijadufuo fu uri ubaeje sakinamikinu Berame kuae, Na aeje na kua a e ani none ije kuravajiano kuae rove aka maza inokubeke una bu daro miae. ¹¹ Na aeje naka na ire gorodikiro siruva ije vajokiro kuae. Rove E Ireobo fu ire ije na a vajakiro kuaeva ije fu bijukuriae. Ijadufuo a iviama una migegire are one ijia vano kuae.

¹²⁻¹³ Fu ijiege kuaramoga Berame fu kuae, Na e ije a kiamoga bu mesiriekuae vuaeva ije nane kuariae. Na kia, Na vierafe Beraki fute ire gorodikiro siruva ma uruvana vajiekiro vierafe. Rove nabe uri vierafe none ijia ire ma ro ise bino redufuo. Ro kuke nabe irere E Ireobo fu vieraferma ije asina una none vieraferma ijia reke. Ro name vua irere E Ireobo fu kuariema na ijiaru kuaeve.

Beramedo vua be fu kuke kuaema ijene

¹⁴ Na iviama nane e none kariva ijia vakuvejo ijadufuo ni roga na vua be izege e Isureroko bu rade e one ijiebuo redufuo ije kuarano kuae.

¹⁵ Vua ige Berame e Beodo fari ije nare kuaeve. Na iviama ijare vame maeje nane mukoreigia giana vierafevo.

¹⁶ Ro kuke na Godido vua ije naneka mukoreigia fievo. Na irere E Ireobo Ka Daroki ijadufuo vierafe ije fu noefuo vieraferma na ije nimamaena giavo. Na giaga fuka ni nafariemone na tuana uimutumutu sakaedo ijia dijevo.

¹⁷ Ro kuke na e ije fu e Isureroko no karaunuodufuo ije nane gae. Rove e ije fu iviama ruakuma baki ro sone rade ruake. Rade e Jekafudo uifari ijia e be fu uri Kini rena fure e Moabaetiko ijiakiro e Setido uifari bu ae sao ijia kariva ijene kame arafiriadufuo. ¹⁸ Ro fure e ani fuone aesakae Idomikiro Sia karivo ije kania areme aesakae buone ije abeke. Fu ijiege rega e Isureroko ije buka maza boeje ijiege e daroki rena kari vake.

¹⁹ Ro e Jekafudo uifari ijia E Ireobo be fu Kini rega fure e nugune bu uria sidove Ireobo ijia kariva ije ka uinitu furikono kuae.

Beramedo vua radekumaeje fu kuaema ijene

²⁰Areme Berame fune una kuke e Amarakaetiko ije giana buesina vua ijiege kuae. Fu kuae,

E aesakae boegeigia karinoeva ijiebu uve ijia e Amaraetiko ije buka ma e daroki rove rade e ije buka bakirekono kuae.

²¹Berame fu vua ijiege kuae areme una dakude e Kenaetiko ije giana vua ijiege kuae. Fu kuae,

Jaeje jaka ume buruome ige fu nafare kabu munuage ado ijia are fuone saema ijiege jaeje jaka are ma daroki ijia mukoreigia kari.

²²Rove rade bu e Asiriako ijiebe e jone ije kaenamiana va dibure unia areme rade bu ja kaniana uinitu furikono kuae.

²³Areme Berame fu kuke kuae, Godi fu ijiege rekuma fu e be erare uria una ijia fivakuma baki. ²⁴Ro e Saefurasiko ije bu sisime kena ro e Asiriako ijiakiro e Ebako ijena bijaekuva buka bure iraraena kania furike. Rove rade e Saefurasiko ije budua buka ebe kaniaga bu oe furikono kuae. ²⁵Berame fu vua ijiege kuaema furi areme fune una vakoga Beraki fudua fune una are fuone ijia vae.

*****

Safita 25:1–27:11 izege e Isureroko bu E Ireobo Godi buone ije naebe irinae ro bu urina e ae binoko ijiebu godi kufui Bero kuavo ije baname isoe. Ro fu kuke izege bu e Isureroko e fari ijiebu ive ije isoeba ijene kuae. Ro buki kafare gue fu izege bu rade aesakae ije E Ireobo fu miako kuaema bu ije atana e Isureroko ijiebu agane besubesu ije vajiadufuo ijene kuae.

*****

Bu e Josua abevoga fu e Isureroko ije samuagiaema ijene

27 ¹ ¹²Areme maza be E Ireobo fu Mosisi kuae, Ni nafare Abarimi makave ijia ajia vane. A va ijia manina are ije na abe e one Isureroko ije miakino kuaeva ije gane. ¹³Ro ni vierafe are ije a va manina gadufuo ije rade a izege uvia one Eroni fu uruo ijia baronema ijiege adua a ijia baroneke. ¹⁴Ijadufuo maeje e boeje bu do Meriba ijia buka dofuo na ziegafiena noesina kuae. Naeje naka e akae rove e inokiro ja naebe urina e boeje ijiebu nidua ijia na dabe e akae igege aroriekinu ro irinievano kuae. (Ro do Meriba fu ae sao bu kua Zinino kuavo ijia ro are ije fu are Kedesi ivuake ijia).

¹⁵⁻¹⁶Areme Mosisi fune baname isoena kuae, E Ireobo Godi none aeje aka e boeje ni uria karivo ijiebu kavene ije samuagiamo. Ijadufuo a isekie ni E Ireobo be fu e Isureroko ige samuagiadufuo ije abe miane.

¹⁷A e ije abe miaekina fure e ige kaenamiana vaga bu azo kenoedufuo.

A ijiege rekina ijadufuo e ige bube mave-sifi ije e samuagiavo baki igege renoeno kuae.

¹⁸Fu ijiege kuaramoga E Ireobo fu una kuae, Ni Josua e Nanedo fari ije fu Godido Kavene abema ije kuaga fu roga umui nigofo nijana daro mane. ¹⁹Areme nine e boeje ijiebuo nidua ijia e ije mesirina Eriza e zinone ifaejemo ijadufuo vaga fu umui nigofo nijana daro mane. Fu ijiege daro maga ni kua fu E Ireobo rena i ije e Isureroko samuagiadufuo ijene mene. ²⁰Ro ni daro ije a abema ije bino fu vajaekina e boeje bu fu aguaekinu irinane. ²¹Ro Josua fu E Ireobo ijadufuo vierafe bino mukoreigia giakiro vierahekuma fuka vaga Eriza e zinone ifaejemo ije fu ifejadufuo. Fu ijia fuone vaga Eriza fu mune akae Urimino kuavo ije abena Godi irere fu rekiro vieraefemo ije fiена una Josua kuarane. Areme Josuakiro e Isureroko boeje bu ijia sone irere bu redufuo Godi fu vieraefemo bu ije giana samadireno kuae.

²²Ijadufuo Mosisi fune izege E Ireobo fu kuaraema ijiege rena uri Josua kuamo fu Eriza e zinone ifaejemo ijiakiro e boeje ijiebuo nidua ijia mani. ²³Fu ijia manikoga Mosisi fune izege E Ireobo fu kuaraema ijiege rena uri umui nigofo nijana daro mae. Areme fune kuamoga fu E Ireobo rena e Isureroko ije samuagiae.

*****

**Safita 28:1–36:13 fune vua binobino okuriae. Fu akae
binobino bu izege zinone ifaejevo ro kuke fu izege e Isureroko bu e
Midianaetiko ijena do Jodenirifio ijia bijaeva ijene kuae. Ro kuke
e Isureroko bu aesakae ije E Ireobo fu miakiro kuaema ije izege
atana agane besubesu ijia vajiadufuo ijene kuae. Ro kuke fu akae
bino izege bu e bino kaniaga bu kena irere redufuo ijene kuae.**

*****